

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: جواد برغم‌دی، ۱۳۹۵

احکام و آثار سرپرستی اطفال در حقوق ایران و افغانستان

سرپرستی و حضانت اطفال یکی از مباحث مهم حقوق مدنی (خانواده) است که دارای آثار و پیامدهای مهم اجتماعی و خانوادگی می‌باشد. حضانت با توجه به اینکه حق باشد یا تکلیف در هر مورد دارای آثار حقوقی و اجتماعی فراوان و متفاوتی است که در این نوشتار با توجه به حقوق ایران و افغانستان، مواضع قانون‌گذاران دو کشور مورد بازاندیشی قرار گرفته شده است؛ بدین منظور ابتدا به مفاهیم نظری واژه‌هایی که در این مقوله قابل طرح است، پرداخته و در ادامه نظرات و دیدگاه‌های حقوقی و فقهی به منظور هر چه روشنتر شدن موضوع، نگاشته شده، و آثار و احکام سرپرستی اطفال از دو منظر، بدین ترتیب بیان شده است: 1- آثار و احکام متقابل فرزند و والدین 2- آثار و احکام متقابل فرزند خوانده و پدیر و مادر خوانده، به عنوان بارزترین مصداق بحث سرپرستی اطفال. بدیهی است که پاره‌ای از این احکام مانند «محرمیت، ارث و ولایت» تنها در زمره‌ی آثار فرزندان نسبی قرار می‌گیرد و پاره‌ای مانند «قطع نشدن رابطه‌ی نسبی طفل تحت سرپرستی با پدر و مادر اصلی» به فرزند خوانده اختصاص داشته و پاره‌ای نیز مانند «نفقة، اطاعت از والدین و تربیت» از آثار مشترک این دو محسوب می‌گردند. لذا برای آشنایی با هر یک از این آثار و احکام و نیز بیان شرایط و اهلیت طرفین سرپرستی، به دو منبع فقه و حقوق مراجعه و حکم یا حق بودن هر اثری، مستنداً استخراج، و به رشته‌ی تحریر در آورده شده است. شایان ذکر است که در انتها نیز ضمن معرفی، به بررسی قوانین مرتبط با سرپرستی در دو کشور ایران و افغانستان پرداخته، و به وجوه اشتراک و افتراق این قوانین نیز اشاره‌ای شده است.

کلیدواژه‌ها: حضانت، آثار و احکام، سرپرستی اطفال، ایران، افغانستان

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۸۳۷۹۴۲۰۰۹

تاریخ دفاع: ۱۳۹۵/۰۷/۱۰

رشته‌ی تحصیلی: معارف اسلامی و حقوق

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر سیدحسین موسوی راد

M.A. Thesis:

Rules and Effects of Legal Guardianship of Children in Iran and Afghanistan

Abstract:

Supervision and guardianship of a minor child is one of the most important of civil law

issues which has important social and familial effects and consequences. Guardianship, whether right or duty, has many and different legal and social effects which have been studied with regard to Iran and Afghanistan civil law and the opinions of legislators of both countries. So, at first the meaning of words in this issue is studied and then legal and juridical viewpoints and ideas will be surveyed to make more clear the subject, and effects and consequences of guardianship are discussed as follows: 1- Mutual effects and consequences of child and parents 2- Mutual effects and consequences of stepchild and step father and mother as the most obvious case of guardianship of children. It is clear that some of these rules are categorized only as effects of real children like confidence, inheritance and warship and some are dedicated to stepchild like conjunction of family relation of stepchild with his real parents and some rules are common like alimony, obedience from parents and training. So, we refer to law and jurisprudence to study each rule and effect and also conditions and capacity of parties and decide on whether they are rules or rights. At the end, the related rules are studied and their similarities and differences will be pointed out in both countries, Iran and Afghanistan.